

Varšava, 11. februára 2015

Poľské stavebníctvo – skončili sa turbulentné časy?

Štatistiky insolvenčností v Poľsku ukazujú, že v stavebnom sektore došlo k zlomu. „Poľské stavebníctvo prešlo transformáciou. Z negatívneho hráča na trhu, ktorý sa významne podieľal na raste počtu bankrotov v rokoch 2010-2012, sa zmenil na sektor, ktorý ukázal jedno z najvýraznejších zlepšení v rizikovosti platobnej neschopnosti,“ konštatuje nadnárodná spoločnosť Coface v najnovšej analýze. Naznačujú však tieto štatistiky aj dlhodobejšie zlepšenie v poľskom stavebníctve? Bývanie, čo je na druhej strane malá časť stavebného sektora, vykazuje známky zlepšenia. Aj nové fondy EÚ pomáhajú zmierňovať riziká.

Skúsenosti z výrazného zhoršenia situácie

Poľský stavebný sektor zažil svoj boom pred 10 rokmi . Dôvodom bol zvýšený dopyt po novom bývaní podporený atraktívnymi hypotekárnymi úvermi. Sektoru pomohlo aj to, že Poľsko hostilo spolu s Ukrajinou MS vo futbale Euro 2012. „Naplánovala sa výstavba nových štadiónov aj potrebná infraštruktúra. Vďaka vysokému počtu nových zmlúv sa však objavili výrazné cenové výkyvy na stavebné materiály, čo spôsobilo kolaps mnohých stavebných firiem,“ upozorňuje Coface. Navyše prepad dopytu na trhu s bývaním (v dôsledku výrazného nárastu cien bytov a v kombinácii s prísnejšími pravidlami pri získavaní finančných prostriedkov a nepriaznivej situácii na trhu práce), prispel k zhoršeniu vyhliadok pre firmy so zameraním sa na tento segment stavebného trhu. Od roku 2010 začal počet insolvenčností stavebných firiem rásť dramatickým tempom – v roku 2011 to bolo spočiatku o 20 %, neskôr až o 46 % v roku 2012 dokonca o 52 %.

Insolvenčnosť v stavebnom sektore v rokoch 2007-2013

Rok	Stavebné insolvenčnosť*	Podiel insolvenčností v stavebníctve na celkových insolvenčnosťach
2013	213	24.1%
2012	218	24.9%
2011	143	19.8%
2010	98	15.0%
2009	82	11.9%
2008	59	14.3%
2007	49	11.0%

* s výnimkou výrobcov a dodávateľov stavebných materiálov

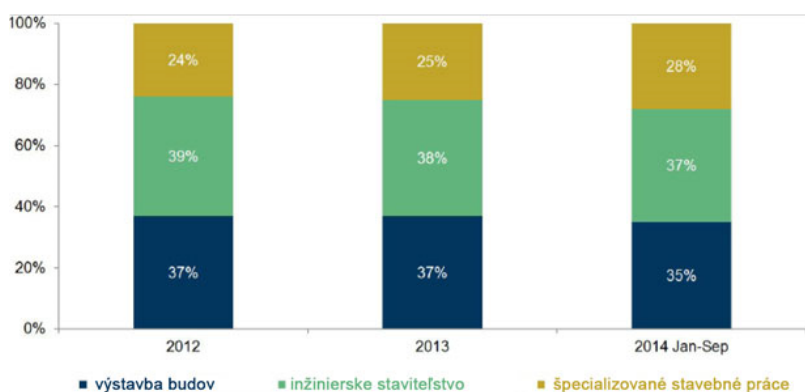
Zdroj: Coface

Obrovské príležitosti a známky zlepšenia od roku 2016

Nedávne štatistiky konkurzov však už ilustrujú úplne iný obraz. Po kritických rokoch zaznamenáva stavebníctvo nielen pokles počtu bankrotov, ale firmy z tohto sektora vykazujú výrazné zlepšenie, dokonca lepšie, než väčšina ostatných sektorov. Prvé tri štvrtiny roka 2014

ukázali, že došlo k poklesu prípadov insolvencií o 26%. Tento pozitívny vývoj bolo možné sledovať do pomerne teplej zimy 2013/2014, čo znamenalo aj to, že výrazne nemeškali ani stavebné práce. Navyše vďaka úrokovým sadzbám, ktoré sa historicky pohybujú na veľmi nízkych úrovniach, ale aj vďaka rastúcemu dopytu a relatívnej stabilizácii cien, ťaží stavebníctvo a jeho firmy z trhu s bývaním. Pozitívnym impulzom je tiež štátna podpora bývania mladých prostredníctvom výhodnejších podmienok na hypotekárne úvery. Keďže sa program týka len primárneho trhu s bývaním, ťažia z toho firmy zaoberajúce sa výstavbou bytov, ale aj menšie spoločnosti, ktoré poskytujú architektonické a dizajnérske služby. Na druhej strane, program je relatívne reštriktívny a trh s bývaním predstavuje len malú časť odvetvia stavebníctva.

Výkon stavebníctva podľa druhov činnosti

Zdroj: Štatistický úrad Poľska

„Z dlhodobejšieho hľadiska budú stavebné firmy ťažiť z prostriedkov z fondov EÚ vyčlenených z nového rozpočtu Európskej únie na obdobie rokov 2014-2020. Európske fondy (Poľsko je najväčším prijímateľom) spolu s domácimi prostriedkami môže využiť krajina na zlepšenie infraštruktúry. To so sebou prináša obrovské príležitosti pre firmy špecializujúce sa na výstavbu infraštruktúry. Hoci, vzhľadom na procedurálne otázky pocítia firmy prílev týchto prostriedkov reálne až od roku 2016.

Z tohto dôvodu Coface prehodnotila riziko poľského stavebného sektora z pohľadu platobnej neschopnosti a zmenila jeho hodnotenie z veľmi vysokého rizika na vysoké riziko, a to aj vzhľadom na jeho lepšiu perspektívu. Coface očakáva pokračovanie tohto trendu aj počas roka 2015, ako aj ďalšie znižovanie rizika.

„Stavebníctvo má konečne lepšiu perspektívu. Vyššia tržby firiem a zvyšujúci sa výkon zodpovedá poklesu počtu firemných insolvencií. No hoci je výhľad pre stavebný sektor relatívne pozitívny, treba poznamenať, že veľa spoločností čelí dlhodobému problému a zhoršenej likvidite. Na jednej strane sú známky oživenia pre nich úľavou, na druhej strane je potrebné dlhodobé zlepšenie, aby to pocítili aj na svojej finančnej situácii,“ uzatvára Grzegorz Siewiewicz, ekonóm Coface pre strednú Európu.

Pre väčšinu sektorov platí lepší výhľad, hoci sú tu stále negatívne vonkajšie vplyvy

Revidované bolo hodnotenie aj niekoľkých ďalších sektorov.

Kým zlepšenie dopytu (domáceho, aj zahraničného) prispelo k zlepšeniu rizikovosti kovospracujúceho a automobilového sektora a Coface ho hodnotí známku stredné riziko,

ďalšie dva sektory zostali pomerne citlivé na súčasné externé negatívne javy. Stúplo napríklad riziko nesplácania pohľadávok v doprave a chemickom odvetví. Poľské dopravné spoločnosti sú závislé od poskytovania medzinárodných služieb, vrátane nákladnej dopravy. Preto zhoršenie situácie na trhoch Ruska a Ukrajiny, ako aj diskutabilné oživenie eurozóny nevytvára pre ne priaznivé podmienky. Na druhej strane, sektor ťaží z poklesu cien ropy, ktoré prispievajú k zníženiu prevádzkových nákladov na dopravu.

Celkový prídelenie prostriedkov z Európskych a Investičných fondov v rokoch 2014-2020* (v mil. eur, súčasné ceny) v krajinách strednej a východnej Európy

Krajina	Kohézne fondy	Menej rozvinuté regióny ¹⁾	Viac rozvinuté regióny ²⁾	Európska cezhraničná spolupráca	Iniciatíva na zamestnávanie mladých	Rozvoj vidieka	Európsky námorný a rybársky fond	Celkovo
Bulharsko	2,278.3	5,089.3	-	165.6	55.2	2,338.8	88.1	10,015.3
Chorvátsko	2,559.5	5,837.5	-	146.1	66.2	2,325.2	252.6	11,187.2
Česko	6,258.9	15,282.5	88.2	339.7	13.6	2,170.3	31.1	24,184.3
Estónsko	1,073.3	2,461.2	-	55.4	-	725.9	101.0	4,416.8
Maďarsko	6,025.4	15,005.2	463.7	361.8	49.8	3,455.3	39.1	25,400.3
Lotyšsko	1,349.4	3,039.8	-	93.6	29.0	969.0	139.8	5,620.6
Litva	2,048.9	4,628.7	-	113.7	31.8	1,613.1	63.4	8,499.6
Poľsko	23,208.0	51,163.6	2,242.4	700.5	252.4	10,941.2	531.2	89,039.4
Rumunsko	6,935.0	15,058.8	441.3	452.7	106.0	8,015.7	168.4	31,177.9
Slovensko	4,168.3	9,483.7	44.2	223.4	72.2	1,890.2	15.8	15,897.7
Slovinsko	895.4	1,260.0	847.3	62.9	9.2	837.8	24.8	3,937.4

* Členenie podľa kategórií pridelenia

¹⁾ Menej rozvinuté regióny - regióny s HDP na obyvateľa menej ako 75 % priemeru EÚ

²⁾ Viac rozvinuté regióny - regióny s HDP na obyvateľa viac ako 90 % priemeru EÚ

Poznámka: Celkovo nezahŕňa prevody medzi investičným programom EU Connecting Europe Facility a Fondom európskej pomoci.

KONTAKT PRE MÉDIÁ:

Slávka Boldocká - 0918805510, slavka@mediamedia.sk

O spoločnosti Coface

Skupina Coface, svetový líder v poistení pohľadávok, ponúka spoločnostiam po celom svete globálne riešenia pre riadenie rizík pohľadávok a platobnej neschopnosti klientov tak na domcom trhu, ako aj pri exporte. V roku 2013 skupina dosiahla konsolidovaný obrat 1,44 miliardy eur. V súčasnosti pôsobí priamo alebo nepriamo v 98 krajinách, zabezpečuje transakcie 37 000 spoločností vo viac než 200 krajinách sveta. Každý štvrťrok Coface publikuje svoje hodnotenie rizík 160 krajín sveta, ktoré je založené na jedinečných znalostiach platobnej morálky v krajinách a odborných znalostiach 350 underwriterov. Vo Francúzsku Coface poskytuje verejnoprávne exportné záruky z poverenia francúzskeho štátu. Na Slovensku pôsobí Coface Slovensko od roku 1993.

www.coface.com

Coface SA je kótovaná na Euronext Paris – Compartment A
ISIN: FR0010667147 / Ticker: COFA

